

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 14.11.2007
Sayı : 39

2/63

1657-4030

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2802 Sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 14.11.2007

Yılmaz TUNÇ
Bartın Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon		Adalet		
Tarih: 19 Kasım 2007		F. No: 2/63		
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek.Y.	Gen.Sek.
				
BAŞKAN				

2802 SAYILI HÂKİMLER VE SAVCILAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 8 inci maddesinin (c) bendinin ikinci fıkrasındaki “hukuk fakültesinden mezun olanlar dışından alınacak adaylar bakımından, her dönemde ihtiyaç oranında,” ibaresi metinden çıkarılmış ve aynı maddeye (j) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (k) bendi eklenmiştir.

“k) Avukatlık mesleğinden adaylığa geçmek isteyenler için; yukarıdaki (ı) bendi hariç diğer şartları taşımakla birlikte, mesleklerinde fiilen en az beş yıl çalışmış, giriş sınavının yapıldığı yılın Ocak ayının son günü itibariyle otuzbeş yaşını doldurmamış ve kendi aralarında yapılacak olan yazılı yarışma sınavı ve mülâkatta başarılı olmak,”

MADDE 2 – Aynı Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü ve son fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3 – Aynı Kanunun 9 uncu maddesinden sonra gelmek üzere 9/A maddesi eklenmiştir.

“Yazılı Yarışma Sınavı ve Mülâkatın Yapılış Şekli ve Dava Süresi

MADDE 9/A– Yazılı yarışma sınavı ve bu sınavın yürütülmesine ilişkin hususlar, Adalet Bakanlığı ile imzalanacak protokole göre Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılır.

Atama yapılacak boş kadroların sayısı, derecesi, unvanı, sınıfı, atanacaklarda aranacak şartlar ile başvuruya ve sınava ilişkin hususların yer aldığı duyuru, müracaat süresinin bitiminden en az onbeş gün önce Türkiye genelinde günlük yayımlanan traji en yüksek beş gazeteden birinde bir defa ve ayrıca Adalet Bakanlığı internet sitesinde ilân olunur.

Yazılı sınav; Türkçe, matematik, Türk kültür ve medeniyetleri, Atatürk ilkeleri ve inkılâp tarihi ve temel yurttaşlık bilgisi sorularından oluşan genel yetenek ve genel kültür konuları ile

a) Adli yargıda; anayasa hukuku, medenî hukuk, borçlar hukuku, hukuk yargılama usulü, ticaret hukuku, icra ve iflâs hukuku, ceza hukuku, ceza yargılama usulü, idarî yargılama usulü ve idare hukuku,

b) İdarî yargıda; anayasa hukuku, idare hukuku, idarî yargılama usulü, hukuk yargılama usulü, borçlar hukuku (genel hükümler), medenî hukuk, ceza hukuku (genel hükümler), vergi hukuku, vergi usul hukuku ve maliye-ekonomi,

konularını kapsayan alan bilgisi sorularından yapılır.

Yazılı sınavda genel yetenek ve genel kültür soruları 20, alan bilgisi soruları 80 puan ağırlığa sahip olacak şekilde değerlendirmeye tâbi tutulur. Bu değerlendirme yapılırken genel yetenek ve genel kültür konuları ile alan bilgisi konuları kendi aralarında eşit olarak puanlanır.

Yazılı sınavda yüz tam puan üzerinden en az yetmiş puan almak kaydıyla en yüksek puan alandan başlamak üzere, sınav ilânında belirtilen kadro sayısının yüzde elli fazlası mülâkata çağrılır. Bu şekilde çağrılan en düşük puana sahip adayla aynı puanı alanlar da mülâkata alınır.

Mülâkat Kurulu; Adalet Bakanlığı Müsteşarı veya görevlendireceği Müsteşar Yardımcısı başkanlığında, Teftiş Kurulu Başkanı, Ceza İşleri, Hukuk İşleri ve Personel Genel Müdürleri ile Türkiye Adalet Akademisi Yönetim Kurulunun her sınav için kendi üyeleri arasından belirleyeceği iki üye olmak üzere toplam yedi üyeden oluşur.

Türkiye Adalet Akademisi Yönetim Kurulunda Yargıtay ve Danıştay mensubu birer üye bulunması halinde bu üyeler Mülâkat Kurulunda asıl üye olarak görevlendirilir.

Türkiye Adalet Akademisi Yönetim Kurulunda Yargıtay ve Danıştay mensubu üye sayısı birden fazla ise, Yargıtay kontenjanı için Yargıtay mensupları arasından, Danıştay kontenjanı için Danıştay mensupları arasından; Yargıtay veya Danıştay mensubu üyelere birinin ya da her ikisinin bulunmaması halinde ise Yönetim Kurulunun diğer üyeleri arasından gizli oyla seçim yapılır.

Asıl üyelerin hukukî veya fiilî sebeplerle katılamamaları halinde; Teftiş Kurulu Başkanı, Ceza İşleri, Hukuk İşleri ve Personel Genel Müdürlerinin yerine vekalet edenler, Türkiye Adalet Akademisi Yönetim Kurulundan katılacak üyelerin yerine ise, Yönetim Kurulunun kendi üyeleri arasından her biri için ayrı ayrı gizli oyla belirleyeceği yedek üyeler Mülâkat Kuruluna katılır.

Mülâkat, ilgilinin;

- a) Muhakeme gücünün,
- b) Bir konuyu kavrayıp özetleme ve ifade yeteneğinin,
- c) Genel davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu ve liyakatinin,
- d) Dış görünüşü itibarıyla yadırganacak bir halinin bulunup bulunmadığının puan vermek suretiyle değerlendirilmesi yöntemidir.

Mülâkat, yukarıdaki bentlerde yazılı özellikler herbiri yirmibeşer puan üzerinden değerlendirilerek yapılır. Mülâkat Kurulunun herbir üyesi tarafından verilen puanlar ayrı ayrı tutanağa geçirilir. Başarılı sayılmak için, üyelerin yüz tam puan üzerinden verdikleri notların aritmetik ortalamasının en az yetmiş olması şarttır.

Mülâkat sonucu en yüksek puan alandan başlamak üzere sıraya konularak mülâkat başarı listesi hazırlanır ve bu listenin altı Mülâkat Kurulu tarafından imzalanarak Personel Genel Müdürlüğüne teslim edilir.

Yazılı yarışma sınavına katılmayanların mazeretleri kabul edilmez. Mazereti sebebiyle mülâkate katılmayanların müracaatı üzerine Mülâkat Kurulunca mazeretlerinin kabulüne karar verildiği takdirde mülâkat yeri ile günü tespit edilir ve ilgili mülâkate çağrılır. Mazeret bildirenlerin mazereti Mülâkat Kurulunca reddedilir veya kabul edilmekle birlikte verilen süre içinde mülâkate katılmazsa başarısız sayılır.

Sınava katılanların, yukarıda belirtilen yazılı yarışma sınavı ve mülâkat puanlarının aritmetik ortalaması tespit edildikten sonra en yüksek puan alandan başlamak üzere nihai başarı listesi hazırlanır. Bu sıralamaya tâbi tutulanların nihai puanlarının eşit olması halinde, yazılı sınavda aldığı puana öncelik tanınır. Yazılı puanlarının da eşit olması halinde kura çekilmek suretiyle sırası belirlenir ve bu konuda yapılan işlemler düzenlenecek tutanakta gösterilir.

Yazılı yarışma sınavı ile mülâkatın sekreteryâ hizmetleri Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

Sınav kazananlardan gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenlerin sınavları geçersiz sayılarak atamaları yapılmaz. Ataması yapılmış olsa dahi iptal edilir. Bunlar hiçbir hak talebinde bulunamazlar.

Sınavı kazananlardan ataması yapılp da belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 62 nci maddesinde belirlenen kanunî süre içerisinde göreve başlamayanların atamaları iptal edilir. Tekrar atanmaları için başvurmaları halinde bunların atamaları yapılmaz.

Yazılı yarışma sınavı ve mülâkata karşı, idarî yargı yerinde dava açma süresi yedi gündür."

MADDE 4 - Aynı Kanunun 69 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 69- Meslekten çıkarma: Bir daha mesleğe alınmamak üzere göreve son verilmesidir.

68 inci maddenin (e) bendinde yazılı hallerden dolayı hangi sınıf ve derecede olursa olsun iki defa diğer hallerden dolayı bir derecede iki veya derece ve sınıf kaydı aranmaksızın üç defa yer değiştirme veya derece yükselmesinin durdurulması cezası almış olmak veya taksirli suçlar hariç olmak üzere, altı aydan fazla hapis veya affa uğramış olsa bile 8 inci maddenin (h) bendinde yazılı suçlardan biri ile kesin hüküm giymek meslekten çıkarılmayı gerektirir. Ancak, verilen cezanın 8 inci maddenin (h) bendinde yazılı suçlardan dolayı verilmemiş olması ve cezanın ertelenmiş, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 50 nci maddesindeki tedbirlerden birine çevrilmiş veya yüzseksen günden fazla adli para cezası olması halinde meslekten çıkarma cezası yerine, yer değiştirme cezası verilir.

Birinci fıkra dışında kalan ceza mahkumiyetlerinin ertelenmiş veya 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesindeki ceza veya tedbirlere çevrilmiş olup olmadığına bakılmaksızın suçun niteliğine göre 64,65, 66, 67 veya 68 inci maddelerde sayılan disiplin cezalarından biri verilir.

Hükümlülüğü gerektiren suç, mesleğin şeref ve onurunu bozan veya mesleğe olan genel saygı ve güveni gideren nitelikte görülürse, cezanın miktarına ve ertelenmiş veya 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 50 nci maddesindeki ceza veya tedbirlerden birine çevrilmiş olup olmadığına bakılmaksızın, meslekten çıkarma cezası verilir.

Disiplin cezasının uygulanmasını gerektiren fiil suç teşkil etmezse ve hükümlülüğü gerektirmese bile mesleğin şeref ve onurunu ve memuriyet nüfuz ve itibarını bozacak nitelikte görüldüğü takdirde de meslekten çıkarma cezası verilir.”

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL GEREKÇE

Hâkim ve savcı adaylarının atamaları Cumhuriyetin ilk yıllarından beri, Adalet Bakanlığı tarafından yapılmaktadır.

Bu konudaki ilk düzenleme 14/7/1934 tarihli ve 2751 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2556 sayılı Hâkimler Kanununun 4 üncü maddesidir. Bu madde;

“Her sene alınacak namzet miktarı Vekillikçe tespit olunur.

Namzetler Adliye müsteşarı ile teftiş heyeti reisinden ve hukuk, ceza ve zat işleri umum müdürlerinden teşekkül edecek heyetin mütalaası alındıktan sonra Adliye vekili tarafından tayin olunurlar.

Taleplerin sayısı birinci fıkrada yazılı miktarı aştığı takdirde diploma derecesi tercihte esas tutulur. Bu şartta da müsavat halinde kura çekilir.”

Hükümünü içermektedir.

2556 sayılı Kanunun 4. maddesini değiştiren 28/6/1972 tarihli ve 1597 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ise; her yıl alınacak aday miktarının kadro ve ihtiyaç durumuna göre Bakanlıkça tespit edileceğini, taleplilerden yazılı sınav ve mülâkatta başarı gösterenlerin başarı derecelerine göre sıraya konulup boş olan kadrolara bu sıra gereğince Adalet Bakanı tarafından atanacağını belirtmiş, aynı maddenin son fıkrası ise sınavların ve mülâkatın ne şekilde yapılacağı ve sınav ve mülâkat kurullarının nasıl teşekkül ettirileceği hususunun bir yönetmelikle tespit edileceğini düzenlemiştir.

Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesine göre oluşturulan Sınav ve Mülâkat Kurulu; Adalet Bakanlığı Müsteşarı, bulunmadığı takdirde müsteşar yardımcısının başkanlığında, Yüksek Hâkimler Kurulu Birinci Bölüm Başkanı, Teftiş Kurulu Başkanı, Hukuk İşleri, Ceza İşleri, Ceza ve Tevkif Evleri ve Özlük İşleri (Personel) genel müdürleri veya yokluklarında kanuni vekillerinden oluşturulmuştur.

Halen yürürlükte bulunan 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunun 9 uncu maddesinde; her yıl alınacak aday sayısının, avukatlık mesleğinden alınacaklarla birlikte Türkiye Adalet Akademisinin görüşü alınmak suretiyle Adalet Bakanlığınca tespit edileceği, yazılı yarışma sınavı ile mülâkatta başarı gösterenlerin Adalet Bakanlığınca adaylığa atanacağı, adayların yarışma sınavı ve mülâkatına ilişkin hususların yönetmelikte düzenleneceği ifade edilmektedir.

Bu maddeye göre hazırlanarak 9/9/1991 tarihli ve 20986 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Adli ve İdarî Yargıda Hâkim ve Savcı Adaylığı Yazılı Sınav, Mülâkat ve Atama Yönetmeliğinin 27 nci maddesinin ilk halinde “Mülâkat Kurulu; Müsteşar veya görevlendireceği müsteşar yardımcısının başkanlığında, Teftiş Kurulu Başkanı, Ceza İşleri, Hukuk İşleri, Personel Genel Müdürlüklerinden oluşur” düzenlemesi yer almakta iken, açılan bir davada Danıştay İdarî Dava Daireleri Kurulu 29/3/2007 tarihli ve 2007/234 Y.D. İtiraz nolu kararıyla Yönetmeliğin bazı hükümleri hakkında yürütmenin durdurulması kararı vermiştir. Söz konusu kararda başka konular yanında “...Türkiye Adalet Akademisinin kuruluş amacı ve teşkilat yapısı ile değinilen görevleri gözetildiğinde, diğer bir değişle alınacak adayların, Akademinin öğrencileri olacağı ve eğitim verecek olan kurumun adayların seçiminde de etkili olması gerektiği hususu dikkate alındığında “Mülâkat Kurulu”nun, Türkiye Adalet Akademisinde görevli özellikle Danıştay ve Yargıtay mensuplarının da Bakanlık üst düzey yöneticileri ile birlikte katılımının sağlanması suretiyle oluşturulması gerekmektedir” ifadesine yer verilmiştir. Aynı kararda “2802 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin son fıkrasında yarışma sınavı ve mülâkatına ilişkin hususların yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiş ancak sınavın şekli, sınav ve mülâkat kurulu ve mülâkatın amacı ve içeriği ile ilgili her hangi bir düzenlemeye yer verilmeyerek idareye takdir yetkisi tanınmış bulunmaktadır.” denilmek suretiyle bu hususların kanunla düzenlenmemesi eleştiri konusu yapılmıştır.

Öte yandan, söz konusu kararda her ne kadar Türkiye Adalet Akademisinde görevli özellikle Danıştay ve Yargıtay mensuplarının da Bakanlık üst düzey yöneticileri ile birlikte katılımının sağlanması suretiyle oluşturulması gerektiği belirtilmekte ise de, gerek 2802 sayılı Kanunda ve gerekse 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanununda, Akademi görevli olanlara böyle bir görev verilmemiştir. Bu itibarla, Mülakat Kuruluna Türkiye Adalet Akademisinde görevli üyelerinde katılımının sağlanması amacıyla kanunî düzenleme yapma gereği ortaya çıkmıştır.

2802 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (c) bendinin ikinci fıkrasındaki “ihtiyaç oranındaki” ibaresi belirsizlik yarattığından kaldırılması uygun görülmüştür.

Avukatlık mesleğinden hâkim ve savcı adaylığına kimlerin geçiş yapabileceğine ilişkin 2802 sayılı Kanunda bir düzenlemenin olmaması dikkate alınarak, 8 inci maddeye eklenen (k) bendiyle bu eksikliğin giderilmesi amaçlanmıştır.

39 uncu maddede profesörlükten ve doçentlikten hâkimlik ve savcılık mesleğine geçiş usulü düzenlendiğinden, uygulama kabiliyeti de olmayan doktora yapanlardan hâkim ve savcı adaylığına mülakatla alım usulünden vazgeçilmiştir.

Bir kariyer mesleği olan hâkimlik ve savcılık mesleğinin ilk adımı sayılan hâkim ve savcı adaylığına girişle ilgili hususların yönetmelik yerine Kanunla düzenlenmesinin kamuoyundaki tartışmaları sona erdireceği düşünülmüş, 2802 sayılı Kanunun 9 uncu maddenin son fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve hâkim ve savcı adaylığı yazılı yarışma sınavı ve mülakatın yapılış şekli ve dava süresine ilişkin hususları düzenleyen 9/A maddesi Kanuna eklenmiştir.

2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun, suç yönünden hâkim ve savcılar hakkında uygulanan disiplin ve meslektan çıkarma cezaları ile ilgili hükümler yeniden düzenlenerek, madde 24/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile ceza sistemimizle uyumlu hale getirilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – 2802 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (c) bendinin ikinci fıkrasındaki “ihtiyaç oranındaki” ibaresi belirsizlik yarattığından madde metninden kaldırılması uygun görülmüştür.

2802 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında “Her yıl alınacak aday sayısı, avukatlık mesleğinden alınacaklarla birlikte Türkiye Adalet Akademisinin görüşü alınmak suretiyle, kadro ve ihtiyaç durumuna göre Adalet Bakanlığınca tespit edilir.”, 10 uncu maddesinin 2 nci fıkrasında ise “Adayların meslek öncesi eğitimleri, 4954 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yapılır. Avukatlık mesleğinden adaylığa alınanların, altı ay süreli meslek öncesi eğitimleri, Adalet Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenen esaslara göre Türkiye Adalet Akademisi Eğitim Merkezinde yaptırılır.” hükümlerine yer verildiği halde, avukatlık mesleğinden hâkim ve savcı adaylığına kimlerin geçiş yapabileceğine ilişkin maddi bir düzenlemeye Kanunda yer verilmemiştir. Maddeye eklenen (k) bendiyle birlikte bu eksikliğin giderilmesi amaçlanmıştır. Buna göre, avukatlıktan adylığa geçmek isteyenler için giriş sınavının yapıldığı yılın Ocak ayının son günü itibarıyla yaş sınırı otuzbeş olarak belirlenmiş ve fiilen en az beş yıl avukatlık yapmış olma kuralı getirilmiştir. Bu durumda olanların diğer adaylarla arasında eşitsizliğe sebebiyet verilmemesi ve objektif bir kriter konulması amacıyla kendi aralarında yazılı yarışma sınavı ve mülakat yapılması öngörülmüştür.

MADDE 2- 2802 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinde profesörlükten ve doçentlikten hâkim ve savcılık mesleğine geçiş usulü düzenlenmiştir. Akademik kariyeri bulunanların bu

madde hükmüne göre mesleğe geçmeleri imkan dahilinde olup, doktora yapanların adaylığa alınmalarına gerek bulunmamaktadır. Ayrıca adli ve idari yargi hâkim ve savcı adaylığına başvurusu kabul edilen fakültelerin sayılarının artması ile birlikte sınavlara başvurunun çoğalması ve avukatlıktan adaylığa alım usulünün getirilmesi de dikkate alınarak, yeterli kaynak sağlandığından doktora yapanların sadece mülakata tabi tutulması usulünden vazgeçilmiştir.

Ayrıca, bir kariyer mesleği olan hâkimlik ve savcılık mesleğinin başlangıç evresi olan adaylığa alınma usul ve esaslarının yönetmelik yerine Kanunla düzenlenmesi amaçlanmış ve Kanuna eklenen 9/A maddesiyle de yönetmelik düzenlemesine artık ihtiyaç kalmadığından 9 uncu maddenin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3 – Bu madde ile hâkim ve savcı adaylığı yazılı yarışma sınavı ve mülakatın yapılış şekli ile dava süresi düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasıyla yazılı yarışma sınavının, alanında uzman olan Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılması esası getirilerek, Adalet Bakanlığının yazılı sınavı yapma olanağı ortadan kaldırılmıştır. Adalet Bakanlığı ile Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi arasında yapılacak olan protokol ile yazılı sınavın yerleri, sınavın yürütülmesinde gözetilecek hususlar, tarihi, süresi, kazananların belirlenmesi, sınav sonucunun Adalet Bakanlığına ve ilgililere bildirilme şekli, açıklanma süresi ve sonuca itiraz gibi yazılı sınava ilişkin usul ve esaslar belirlenecektir. Ayrıca, sınavı yapan kurum tarafından talep edilen masraf başvuru sırasında ilgililerden alınacaktır.

Sınav ilânında nelerin bulunması gerektiği hususları ile ilânın şekil ve usulü ikinci fıkra düzenlenmiştir.

Üçüncü fıkra adli ve idari yargıda yazılı yarışma sınavının içeriğini oluşturacak konular ayrı ayrı sayılmıştır.

Dördüncü fıkra ile yazılı yarışma sınavlarında uygulanacak puanlama sistemi açıklanmıştır. Buna göre, yazılı sınavda genel yetenek ve genel kültür soruları 20, alan bilgisi soruları 80 puan ağırlığa sahip olacak şekilde değerlendirmeye tâbi tutulacaktır. Bu değerlendirme yapılırken genel yetenek ve genel kültür konularının kendi arasında, alan bilgisi konularının da sınavın adli veya idari yargi hâkim adaylığı yazılı yarışma sınavı olması dikkate alınarak kendi arasında eşit olarak puanlanacağı hükmü getirilmiştir. Bu durumda genel yetenek ve genel kültür konularının herbirinin puan olarak değeri kendi aralarında eşit olduğundan dörder puandır. Adli ve idari yargi hâkim adaylığı yazılı yarışma sınavının alan konuları on başlıktan olduğundan, bunların kendi aralarındaki puan değeri de sekizer puan olmaktadır.

Yazılı sınavda öncelikle yüz tam puan üzerinden yetmiş puan alma şartı getirilmiş, bununla birlikte yetmiş puanı geçen herkesin çağırılması yerine ilânda belirtilen kadro sayısının yüzde elli fazlası mülakata çağırılarak, yazılı sınavın yarışma sınavı niteliğine dönüşmesi beşinci fıkrayla sağlanmıştır.

Danıştay İdarî Dava Daireleri Kurulu Adli ve İdarî Yargıda Hâkim ve Savcı Adaylığı Yazılı Sınav, Mülakat ve Atama Yönetmeliğinin “Mülakat Kurulu”nu düzenleyen 27 nci maddesinin yürütmesini durdururken, Mülakat Kurulunda Adalet Bakanlığının üst düzey görevlileri yanında, Türkiye Adalet Akademisinde görevli özellikle Danıştay ve Yargıtay mensuplarının da bulunması gerektiğini belirtmiştir. 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunun 5 inci maddesi Akademisinin görevlerini ayrıntılı olarak saymış olup, Mülakat Kurulunda görevlendirilmeye ilişkin bir hüküm bulunmadığından, bu hususa kanunî dayanak kazandırılması amacıyla düzenleme yapılmış, 4954 sayılı Kanuna göre Akademisinin karar ve icra organı olan, belirli aralıklarla toplanan Yönetim Kurulu üyelerinin Mülakat Kurulunda yer alması benimsenmiştir. Böylece, Mülakat Kurulunun oluşumuna ilişkin hususlar altı, yedi, sekiz ve dokuzuncu fıkralarla düzenlenmiştir.

Yazılı yarışma sınavında başarılı olanların tabi tutulacağı mülakat, ilgilinin muhakeme gücü, bir konuyu kavrayıp özetleme ve ifade yeteneği, genel davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu ve liyakati ile dış görünüşü itibarıyla yadırganacak bir halinin bulunup bulunmadığının puan vermek suretiyle değerlendirilmesi yöntemi olarak tanımlanmıştır. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun söz konusu kararında belirtildiği üzere mülakatın sözlük anlamı, "davranış ve düşünceleri üstüne bilgi edinmek amacıyla bir kişiyle yapılan sorulu cevaplı görüşme"dir. Esasen, yazılı yarışma sınavında ilgililerin genel yetenek ve genel kültür seviyeleri ile alan bilgisi düzeyleri ölçüldüğü ve bu sınavda ilan edilen kadronun yüzde elli fazlası mülakata çağrıldığından, ilgililerin mülakatta bilgilerinin yeniden ölçülmesinin de bir gereği kalmamaktadır. Bu nedenle, mülakatta ilgililerin fıkra da belirtilen hususlarda değerlendirmesinin yapılması gereğinden hareketle onuncu fıkra düzenlenmiştir.

Onuncu fıkra da belirtilen hususların herbirinin yirmibeşer puan üzerinden, diğer bir anlatımla eşit oranda değerlendirmeye tabi tutulacağı, ilgililer için ayrı ayrı tutanak tutulacağı ve mülakatta başarılı sayılmak için üyelerin herbirinin verdikleri puanların aritmetik ortalamasının, yüz puan üzerinden en az yetmiş olması gerektiği belirtilerek, mülakattaki kriterlerin ağırlıkları ve değerlendirme esasları nesnel olarak onbirinci fıkra da düzenlenmiştir.

Onikinci fıkradaki düzenleme ile mülakat başarı listesinin hazırlanma usulü ve bundan sonra Mülakat Kurulunun yapacağı işlem düzenlenmiştir.

Onüçüncü fıkra ile yazılı yarışma sınavına katılmayanların mazeretinin kabul edilmeyeceği, mülakatta mazeret bildirilmesi halinde ise ne şekilde hareket edileceği hüküm altına alınmıştır.

Nihai başarı listesinin ne şekilde oluşturulacağı ondördüncü fıkra da hükme bağlanmıştır.

Onbeşinci fıkradaki düzenlemeyle sınav kazananlardan gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenlerin sınavlarının geçersiz sayılarak atamaları yapılmayacağı, ataması yapılmış olsa dahi iptal edileceği ve bunların hiçbir hak talebinde bulunamayacağı hükmü getirilmiştir.

Sınavı kazananlardan ataması yapıp da belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 62 nci maddesinde belirlenen kanunî süre içerisinde göreve başlamayanların atamalarının iptal edileceği, tekrar atanmaları için başvurmaları halinde bunların atamalarının yapılmayacağı onaltıncı fıkra ile hüküm altına alınmıştır.

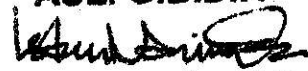
Onyedinci fıkra ile yazılı yarışma sınavı ve mülakata karşı, genel dava açma süresi olan altmış gün içerisinde dava açılması halinde, ataması yapılan adaylar bakımından hukukî sorunlarla karşılaşıldığından, konunun önemine binaen idarî yargı yerinde dava açma süresi özel hükme bağlanarak yedi gün ile sınırlandırılmıştır.

MADDE 4 – 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile, ceza sistemimizde önemli değişiklikler getirilmiştir. Bazı suçların cezaları artırılmış, suç karşılığında yaptırım olarak uygulanacak cezalar, hapis ve adli para cezası şeklinde düzenlenmiştir. 765 sayılı eski Türk Ceza Kanunumuzun belirlediği ağır hapis, hapis, hafif hapis, ağır ve hafif para cezası sisteminden vazgeçilmiş, ayrıca verilen hapis cezasının paraya çevrilebilme ve verilen adli para cezasının ertelenebilme durumu, yeni Türk Ceza Kanununun mantığı ve sistematığına uygun olmadığından kaldırılarak tamamen yeni bir sistem kurulmuştur. Böylece, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununda, suç yönünden hâkim ve savcılar hakkında uygulanan disiplin ve meslekten çıkarma cezaları ile ilgili hükümler yeniden düzenlenerek Türk Ceza Kanununun sistemiyle uyumlu hâle getirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 5 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 6 – Yürütme maddesidir.

ASLI GİBİDİR

Dr. İrfan NEZİROĞLU

Kanunlar ve Kararlar Müdürü